Programma Biodiversiteit

Teammanager Beheer
Assetmanagers Water & Groen
Beheerder Flora-Fauna

gemeente TEYLINGEN

Inhoud

- Tot nu toe
- Kaders
  - Omgevingsvisie
  - Europese Natuurherstelwet
- Economische (meer)waarde
- Huidige staat
- Scenario’s
  - Scenario -1
  - Scenario 0
  - Scenario +1
  - Scenario +2
  - Scenario +3
- Vervolg

gemeente TEYLINGEN

Tot nu toe

- Programma Duurzaamheid <> Programma Biodiversiteit

- Chronologie
  - 29 juni 2023 = programma biodiversiteit deel 1
  - 1 februari 2024 = programma water & klimaatadaptatie
  - 21 mei 2024 = beeldvormende sessie Nulmeting Biodiversiteit
  - 17 juni 2024 = (Europese) Natuurherstelwet goedgekeurd
  - 12 december 2024 = Omgevingsvisie Teylingen
  - 4 februari 2025 = raadsinformatiebrief Nulmeting & Biodiversiteit Netwerk Teylingen

gemeente TEYLINGEN

Kaders - Omgevingsvisie

Thematische opgaven

- Natuurlijk & groen
- Cultureel & Beleefbaar
- Energieneutraal & Klimaatbestendig
- Fijn wonen voor iedereen
- Sociaal & Vitaal
- Veilig & Leefbaar
- Ondernemend
- Recreatief & Toeristisch
- Bereikbaar

Specifiek biodiversiteit

- Behouden huidig niveau aan soorten
- Verbeteren huidig niveau
- Bewustwording creëren

Amendementen

- Robuust groen
- Actief plus (PWKA)

gemeente TEYLINGEN

Kaders - Europese Natuurherstelwet

- Kaders
  - Art. 1 Duurzaam herstel van biodiverse en veerkrachtige ecosystemen
    - maatregelen moeten aantoonbaar doeltreffend en effectief zijn.
  - Art. 8 Verplichting om te sturen met groennormen in en rond steden en stedelijke gebieden
  - Art. 8 Herstel van stedelijke ecosystemen
  - Art. 10 Bestuiverpopulaties
  - Art. 12 Bosecosystemen
  - Art. 13 Bomenaanplant

- Maatschappelijke doelen
  - Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:
  - Bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
  - Doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

- Maatregelen
  - Vermijden nettoverlies groene ruimte
  - Vermijnden nettoverlies boomkroondekking
  - Bescherming van bestuivers
  - Toename groene ruimte met 3%

gemeente TEYLINGEN

Economische (meer)waarde

TABEL 4

BAAT CATEGORIE	BEDRAG	PERCENTAGE
Klimaatmitigatie door CO_2 opslag en besparen energie	€ 2.009.500.000	23%
Minder gezondheidskosten door betere akoestiek en minder geluidstransmissie	€ 1.953.600.000	22%
Vastgoedwaardestijging door toevoegen groen	€ 1.285.600.000	14%
Vermeden waterschade bij wateroverlast	€ 1.236.200.000	14%
Vermeden sterfgevallen bij hitte	€ 710.700.000	8%
Vermeden kosten door vergroten waterberg-ingscapaciteit	€ 597.800.000	7%
Minder gezondheidskosten door betere luchtk-waliteit	€ 465.800.000	5%
Besparing energieverbruik door hittereductie voor binnenpersoneel	€ 396.800.000	4%
Verbeterde arbeidsproductiviteit door vermin-derde hittestress buiten	€ 252.100.000	3%
Totaal	**€ 8.908.100.000**	**100%**

Aandachtspunten

- Landelijke gegevens CBS
  - ± 19 miljoen naar inwoners Teylingen
  - ± 7,5 miljoen naar oppervlakte
- Lokale verschillen
- Lokale opgaven

Uitdagingen

- Kosten voor baten uiten
- Theoretische doorrekeningen

gemeente TEYLINGEN

Scenario 0 = 2024

- Zoals gemeten en te lezen
- Gedeeld februari 2025

- Voedsel =
- Verbinding =
- Veiligheid =
- Voortplanting =

Sterktes
- Natuur reguleert zichzelf
- Potentie en financiering in bouwprojecten
- Geen specifieke kosten

Zwaktes
- Voldoen niet aan (eigen) omgevingsvisie
- Niet toekomstbestendig
- Menselijk doen/laten betekent verdrukking

Kansen
- Biodiversiteits Netwerk als gedachte
- Minder beperking vanuit eigen kaders

Bedreigingen
- Afhankelijkheid private initiatieven
- Duiding vanuit Europese wetgeving

gemeente TEYLINGEN

Scenario -1 = afschaling

- Heroverweging
  - 1000 bomen
  - Programma Water & Klimaatadaptatie
- Basis beheer
  - Bermen klepelen
  - Niet jaarrond aantrekkelijke beplanting
  - Inzet op goedkoopste beplanting en boomsoorten (monocultuur)
- Stoppen participatie zoals adoptiegroen, tuinambassadeurs etc.

- Voedsel -
- Verbinding =
- Veiligheid -
- Voortplanting -

Sterktes

- Kostenbesparend
- Verlichting werklast en werkdruk

Zwaktes

- Voldoen niet aan (eigen) omgevingsvisie
- Niet naleven wet- en regelgeving
- Verslechtering stedelijk leefomstandigheden

Kansen

- Beleids-/regelarme overheid

Bedreigingen

- (juridische) Sancties
- Duiding vanuit Europese wetgeving
- Afhankelijkheid private initiatieven

gemeente TEYLINGEN

Scenario 1 (1/2)

- Vervolg van activiteiten
  - 3-30-300 regel
  - Programma Water & Klimaatadaptatie
  - Soorten Managementplan
  - Bedrijvenstrategie
- Reactief beheer op invasieve exoten

- Voedsel +
- Verbinding =
- Veiligheid +
- Voortplanting =

Sterktes
- Biodiversiteit wordt behouden
- Biodiversiteit wordt beperkt verbeterd
- Gebruik van bestaande budgetten

Zwaktes
- Onvoldoende blijft onvoldoende
- Niet toekomstbestendig
- Versnipperde afhankelijkheid door bestaande budgetten

Kansen
- Biodiversiteits Netwerk als richting voor/bij (nieuw)bouw
- Groeiend bewustzijn

Bedreigingen
- Behoud van biodiversiteit is kwetsbaar door versnippering
- Kleinschalig = relatief kostbaar
- Duiding vanuit Europese wetgeving

gemeente TEYLINGEN

Scenario 1 (2/2)

Groen

- 1000 bomen
  - Gemeten vanuit boomkroonvolume
- Aanplant gericht inheemse soorten
- Ecologische beheer bermen & laduds
  - 5-10%
- Ecologische verbindingszone Trekvaart
  - Noordelijke Randweg
- Ecologisch beheer bosplantsoenen
- Jaarrond aantrekkelijke beplanting
- Omvorming gazons naar bloemrijk grasland
- Kleurkeur Groen
- (reactieve) aanpak exoten

Water

- Aanleg natuurvriendelijke oevers
- Baggeren
  - Afvoeren slib
  - Verdiepen watergangen

Particulier

- NK tegelwippen
- Geveltuinen
- Tuinambassadeurs
- ‘gratis’ bomen
- Adoptiegroen

gemeente TEYLINGEN

Scenario 2

- Eenvoudig te realiseren corridors
  - Focus op huidige eigendom van gemeente & nieuwbouwontwikkelingen
- Groene dooradering bij vervangingen en nieuwbouw
- Beheer(s)plan invasieve exoten
- Ondersteunen van inwoners
  - Faciliteren huismuskasten, vogelvides, vleermuiskasten, aanplant bomen & groen
  - Faciliteren kennisdeling en begeleiding bij aanpak particulier eigendom

- Voedsel +
- Verbinding +
- Veiligheid +
- Voortplanting +

Sterktes

- Biodiversiteit wordt behouden
- Biodiversiteit wordt verbeterd
- Inzet op gemeentelijke eigendom
- Delen van gemeente worden aantrekkelijker

Zwaktes

- Impact is lokaal
  - versterking diversiteit binnen gemeente
- Subsidies zijn potentieel onhaalbaar
  - door te weinig ambitie
- Geen inzet op verbindingen
  - versterking van (huidige) eilanden

Kansen

- Biodiversiteits Netwerk als richting voor/bij (nieuw)bouw
- Groeiend bewustzijn

Bedreigingen

- Behoud van biodiversiteit is kwetsbaar
  - door versnippering
- Kleinschalig = relatief kostbaar

gemeente TEYLINGEN

Scenario 3

- Actief ontwikkelen van groencorridors
  - Verwerving & Ontwikkeling van gronden
- Kaders vaststellen voor aanpak en ontwikkeling particuliere eigendom
  - Percentages minimale groen/blauwruimte

- Voedsel ++
- Verbinding ++
- Veiligheid ++
- Voortplanting ++

Sterktes
- Biodiversiteit wordt behouden
- Biodiversiteit wordt sterk verbeterd
- Integraliteit buiten gemeentelijke kaders
- Gemeente in z'n geheel wordt aantrekkelijker
  - monetair aantoonbaar op lange termijn

Zwaktes
- Hoge kosten
  - Investeringen & Exploitatie
- Complexe uitvoering
  - Grondverwerving
  - Grootschalige ontwikkelingen
- Zwaar juridische context

Kansen
- Verwerving van subsidies
- Integrale aanpak en ontwikkeling van gemeente
- Versterking grondpositie gemeente

Bedreigingen
- Afhankelijkheid van derden
- Langdurig traject: maatschappelijke ontwikkeling
  - potentieel veranderende wetgeving
  - potentieel veranderende opvattingen

gemeente TEYLINGEN

Vervolg

- Programma Duurzaamheid <> Programma Biodiversiteit

- Chronologie
  - 29 juni 2023 = programma biodiversiteit deel 1
  - 1 februari 2024 = programma water & klimaatadaptatie
  - 21 mei 2024 = beeldvormende sessie Nulmeting Biodiversiteit
  - 17 juni 2024 = (Europese) Natuurherstelwet goedgekeurd
  - 12 december 2024 = Omgevingsvisie Teylingen
  - 4 februari 2025 = raadsinformatiebrief Nulmeting & Biodiversiteit Netwerk Teylingen

- 17 maart 2025 = beeldvormende sessie
- aansluitend
  - Doorrekening van scenario's
  - Nader in kaart brengen alle activiteiten en beschikbare budgetten
  - Inschatting mogelijke subsidies
  - Uitvoering aan bestaande activiteiten

- Q3 2025 = scenariokeuze door gemeenteraad

gemeente TEYLINGEN

Externe bronnen

- De gebruikswaarde van natuur in Nederland (CBS, 2025)
  - https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2025/de-gebruikswaarde-van-natuur-in-nederland/3-ecosysteemdiensten
- Hoeveel draagt de natuur bij aan de economie en ons welzijn (CBS, 2025)
  - https://www.cbs.nl/nl-nl/over-ons/onderzoek-en-innovatie/project/hoeveel-draagt-de-natuur-bij-aan-de-economie-en-ons-welzijn-
- Financiële verkenning Groen in en om de stad (REBEL iov LVN, 2024)
  - https://open.overheid.nl/documenten/3a3a7a8a-169f-4ac8-b85e-aa208f3bfd4e/file
- De waarde van groen (Binnenlands Bestuur, 2020)
  - https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/bng/groen-cruciale-schakel-voor-een-toekomstbestendige-gemeente

gemeente TEYLINGEN